

Går du i kyrkan? Har du blivit religiös?

Den här texten ger svaret på hur vi bäst besvarar frågor av den här sorten. Kanske är den här frågan inte längre aktuell. Kanske har du fått den för länge sen... Innan den faller helt ur bilden så vill jag vi ska fundera kring detta med frågor som egentligen är mer direkta påhopp än genuint intresserade **frågor**. Det finns en grundregel för hur vi ska förhålla oss till den här sortens påhopp, som det faktiskt handlar om. Om du till exempel får frågan rakt i ansiktet utan någon förvarning: "Tror du på Gud?" så är det enda svaret att **ställa en motfråga**: "Vilken gud menar du?" Då måste den nyfikne personen precisera frågan, ja vilken gud är det frågan om här. Med en direkt motfråga tvingar du den nyfikne ut på samma arena. Du är inte längre ensam uppe på scenen. Som devisen säger "It takes two to tango!"

Nu är ni två som ska försöka resonera om ett väldigt ospecifikt ämne: Gud. Kanske ska du då visa denne nyfikne att du laborerar efter en mycket nyttig definition av ordet Gud. Du kan säga: "Jag håller med Martin Luther som redan på 1500-talet sa att det som du sätter din tillit till – det är din Gud." Och utifrån det kan du ställa denna fråga till den nyfikne: "Vem är då din Gud?" Då är plötsligt rollerna ombytta. Frågor är fantastiska verktyg. De kan skapa en ny kunskap mellan oss och samtal som verkligen berikar. Det är otroligt viktigt att båda parter är på samma spelplan i samtalet, engagerade och villiga att utbyta spännande tankar och kanske nya funderingar. Ett gott samtal rör sig fram och tillbaka med ömsesidig respekt.

Det finns en annan fråga som kanske är på väg ut från nyfikenhets-frågesporten men som faktiskt fungerar mer som ett direkt påhopp än en engagerad fråga. Kanske berättar du att du varit i Västanfors kyrka på rock- och popgudstjänst eller i Brukskyrkans söndagsgudstjänst kl 15 och får då detta snabba svar: "Går du i kyrkan?! Har du blivit religiöös!?" Den första frågan är ju helt onödig för du har ju nyss berättat om ditt kyrkobesök. Det kan ligga mycket förvåning i denna dubbla påstående-fråga, men kanske även en oro, en rädsla...

Vad svarar du? Kommer du ihåg grundregeln? Den gäller även här förstås. Motfrågan lyder: "Vad menar du med religiös?" När denna påhopp-fråga hade sin storhetstid tror jag att de flesta kände sig skyldiga, tvingade att ge ett svar och på något sätt försvara sig. Grundregeln med **direkt motfråga** skapar snabbt en ny balans i samtalet. Båda parterna står på samma scen och frågan är istället; hur ska vi fortsätta vårt samtal nu? Skulle du råka ut för en person som bestämt vägrar att bli en jämlik samtalspartner i detta stora ämne om livet; Finns Gud? Finns Gud i kyrkobyggnaden? då behöver du lära den nyfikne lite om det viktiga samtalets grundläggande spelregler genom att fastslå följande: "Kränk inte min integritet, för Guds skull."

Li Lundberg, präst i Västanfors Västervåla församling
epost: li.lundberg@svenskakyrkan.se